

Entered as Second Class...
Printed and published at
its Office and place of
business 375 Hargrave St
WINNIPEG, Man.

BRANTFORD...
WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

Twice a Week CANADIAN HUNGARIAN NEWS Coast to Coast

BEKEVÁR...
WATERLOO

Az egyetlen kétszer...
"Kanadai Magyar Újság"

VOL. XI. ÉVFOLYAM 375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN. 1934. TRIANON 15. AUGUSZTUS 17 PÉNTEK No. 66 SZÁM.

250 BRIT KÉPVISELŐ 2,431 FALU 2 1/2 MILLIÓ MAGYARJÁNAK

Atlanti Csendes Óceántól Tengerig

N. S. Székessége 200 évig...
Man. 4,204 iskolájában 180 ezer tanuló jár évente

AZ EURÓPAHOZ legközelebb...
5 NAPIG életem-szomjam...

Que. A legtöbb vajot termelő tartomány...
A "DRAGON", azaz "Sárkány" nevű brit ágyúszázad...

BOSSZUBÓL agyonlőtték ismeretlen tettesek a francia-kanadai főváros Delaunaudiere...

BLUE-BERRY szedéssel töltötte idejét több winniepei munkanélküli honfitársunk...

Ont. Székessége több mint egy billió dollárnyi kincset hoztak felzárta.

A NIAGARA vizesés kanadai "patkó"-jából több száz tonna súlyú szikla zuhant le a 160 láb mély örvénybe...

AZ EMBER-rabók Torontóban is befészkelődtek és csak a körülményeknek köszönhető, hogy mindaddig nem fajult oda a helyzet...

LONDON legerősebb embereit egy tucatnyi rendőrségi járőrrel is alig tudta megfékezni...

IGAZÁT KÖVETELI

Robert Gower angol képviselő 250 képviselőtársra nevében a következő újabb levelét intézte a "Manchester Guardian" szerkesztőjéhez:

"Néhány nappal ezelőtt Ön közzétette levelünket, amelyben azt a meggyőződésünket fejeztük ki, hogy a magyar béke-módszert követelések nemcsak nem mértéktelenek, de feltűnően méltányosak, amennyiben csak arra a követelésre szorítkoznak, hogy adják vissza Magyarországnak a mostani magyar határokkal szomszédos, tulajdonban magyarok lakta területeket...

Ugy látjuk azonban, hogy a szerkesztőség azt vitatta, hogy ez a véleményünk helytelen, azaz a véleményünk helytelen, amennyiben Magyarország követelése állítást "szörnyűségek és mértéktelenek" és ennek következtében lehetetlen az "észszerű" határ-módszert megvalósítani teljesen alaptalan. A kisanatlamok kezdettől fogva makacsul vonakodtak bármilyen területmódosításról tárgyalni és egyetlen felelősségteljes magyar államférfi, köztük Bethlen István sem mondott semmi olyat, ami bármilyen tekintetben nem volna összeegyeztethető az idézett magyar követelésekkel.

A régi Magyarországot elzáró cseh uralom alatt álló északi részben 15,643 négyzetkilométernyi területet, összesen 1122 faluval lehet Magyarországhoz visszacsatolni és ezzel 858.308 magyar (73.3%) 220.012 szlovák és rutén (18.8%), 21.156 német (1.8%) térne vissza Magyarországhoz.

Az elzáró rumán uralom alatt lévő régi Magyarországból 5,230 négyzetkilométert 220 faluval lehet Magyarországhoz visszacsatolni és ezzel 413.104 magyar (81%) 17.329 német (3.4%) és 61.784 rutén (12.1%) térne vissza Magyarországhoz.

Ha tiszta székely vidékeket a la- és telefon-adó rendezéséig a közigazgatási adó fizetése elhalasztható s így a birtokokra érvényesített kölcsonst folyósító vállalatok mindenképpen kibújnak az adófizetés alól.

szamaritánusi szolgálatot teljesített a kórház, melynek beteg- és a United Church szomszédos iskolájában helyezték el.

B. C. Kikötőt évente 99 ezer gőzös keresi fel.

ALTALÁNOS érdeklődéssel várja a tartomány lakossága, hogy mit vált be választási ígéreteiből a Pattulo kormány. A Victoriában székelő politikusok kicsinyben már meg is kezdték a Roosevelt-féle válság-ellenes intézkedések alkalmazását, egyelőre azonban talán még több a panasz, mint eddig.

A UNITED Church egyik emberbaráti intézménye, a bonnyville kórház hétfő délután ki- gyulladt és porig égett. A magyarok lakta Maanville-től 75 mérföldnyire északra elterülő betelepítetlen vidéken valószínűleg

Rákosi-Róth érdekében mit sem tesz a Szovjet?

Részletesen jelentettük már július elején, hogy Budapest és Moszkva között tárgyalások indultak a gyilkosság miatt fogva tartott Rákosi-Róth Miksa ügyében. Megemlítettük azt is, hogy a charkovi orosz egyetemen orvosi oklevelet szerzett és hivatalos szovjet-szolgálatban kitünt magyar hadifogoly született orosz felesége Magyarországra menekült, hogy diplomáciai úton megkísérelje kicserélni minden ok nélkül halálraítelt férjét.

Imárr két hónap óta semmi újabb hír nem érkezett Dr. Kelemen László sorsáról. Időközben hírek terjedtek el arról, hogy az Oroszországban talált 1848-as magyar történelmi emlékek fejében toloncolnak ki az Ohazából a véres multu vörös elvtársat. Semmiféle hivatalos megerősítés nem látott azonban napvilágot sem magyar, sem pedig orosz részről s így kétségessé vált az egész mozgalom sikere.

Legutóbb azután egy Lewin-sohn Dávid nevű new-yorki ügyvéd váratlanul Budapestre érkező fiúve, Róth Zoltán megbízásából a 48-as műkincseken kívül még a Szovjet által halálraítelt 20 magyar hadifoglyot kiált fel cserébe — ha Miksa népbiztos szabadon bocsátják, anélkül, hogy ügyét tárgyalásra tűznék ki a törvényszék. Lewin-sohn Dávid egy szép napon azután — mint a kámför — eltűnt a magyar fővárosból.

A titokzatosnak látszó ügyben sem a-t, sem b-t nem mond-

lasszózták a nözközönség közt azokat, akik kihívásban viselkedtek. Persze ártatlan játékok volt szó és különösen a gyerekeknek tetszett a dolog.

Egy menyecske szeme azonban megakadt az egyik cowboyon, ugyamirra, hogy az nyergébe emelte. Az asszony nem is tiltakozott, csak mikor már vagy negyed mérföldet tettek meg együtt a ló hátán, akkor emlegett, hogy leszáll — hátha megharagszik az ura! Így is történt és végül is törvény elé került a dolog. A tanúk a cowboy mellett vallanak, a kikapós menyecske viszont kárterítést követel. A bíró vakarta a fejét, mert hiszen az asszony leugorhatott volna a lóról, szóhatott volna a közel-álló rendőrök valamelyikének, avagy akár — elképedt férjének, ha éppen akart volna. Végül is a békesség kedvéért \$10 bírságot kellett a nyalka lasszónak kiszukolni.

LEGUJABB HIREK

A HABSBURG ház uralomrajtásáról autog féli Európá, mivel a Beigrádban látogató Afenz elízett spanyol király állítólag a kisanat belsőségessé is meg akarja szerezni. Ottó fűherceg különben rácsóft az elterjedt hírekről, mert nem Olasz, hanem Svédországra érkezett lányánzába. — A spanyol király 4-ik fának autója Ausztriában árokba fordult és halálrazuza utasát.

"MINEK A SZÓKE ÉNNEKEM?!"

Minden népszerűsége mellett ellentmondának a hazai híres nótának a rossz termés folytán mindjárt bogozódó körülmények. Ezek nem kisebb fejleményről számolnak be, mint hogy a szőket és nem a barnát szeretnék jobban odahaza. Legalábbis ami a kenyert illeti. Az a terv merült fel ugyanis, hogy kötelezzék a pékeket több rozsliszttel keverésre. Ebből azután izgalmas vita keletkezett és ember legyen a talpán, aki mindenkinél igazat tud adni.

Míg a buzára megállapították a minimális árakat, addig a rozs árának alakulása teljesen magára van hagyva. Ennek következtében a rozs ára nem is emelkedett olyan arányban, mint a búzé, bár a termés a rozshoz katasztrófiásan rossz volt. Emiatt vetődött fel a gondolat, hogy kötelezővé kell tenni a pékekre a búzához és rozshoz keverést, ami azt jelentené, hogy tiszta búzalisztból készült fehérkenyeret nem szabad sütni.

A rozstermelők gazdák helyesnek és szükségesnek tartják, hogy történjék valami a rozs árának emelése érdekében, viszont a pékek, a burgonyatermelők és a burgonya guzók tiltakoznak a rozskverés ellen.

A búzaliszt rozssal való kötelező keverésnek egyik lényeges következménye az lenne, hogy a burgonyafogyasztás csökken. A rozsliszttel kevert kenyérbe ugyanis nem lehet annyi burgonyát keverni, mint amennyit a búzalisztból készült kenyér kiván. A rossz búzatermés ellenében ezidén igen jó burgonyatermés van, amelynek értékesítése ugyanis nagy gondot fog okozni, tehát ebből a szempontból nem látszik kívánatosnak a rozskverés kötelező elrendelése.

Felhozják a terv ellen, hogy végrehajtása igen széleskörű ellenőrzést kíván. Hangsúlyozzák azt is, hogy Magyarországon leghebb helyen nem szeretik a rozsliszttel készült kenyeret, viszont a 20 százalékos rozsliszttel felhasználás, nem emeli annyira a rozsfogyasztást, hogy kiegészítse a gazdákat.

Gazdáink sikerét visszahangozza Nyugat

Mint minden évben ezuttal is hiszen minden egyes ilyen elismerés a kivándorolt magyarság jó hírnevét öregbíti s megbecsülést szereznek azon szerencsételen honfitársaink részére is, kik vettek részt a mezőgazdasági termés-kiállításokon. Olyan kis otthonát és céltalanul boldogulnak be, amire méltán felfigyelhet minden olvasónk.

Chantecler CIGARETTA PAPIR

NAPSZÁMOSOK IRTA: SIMOR MIKLÓS

A falak felhúzza, készen állottak az óriási termekben. A kőművesek és a napszámósok elvégzték dolgukat, jöhettek az asztalokhoz és a szerelők. Az emberek, akik eddig dolgoztak, megkapták az utolsó bérlüket. Ott ögyeletek még valamennyien a ház körül. Egyik sem tudott könnyen megválni a helytől, ahol kora tavasz óta hordták a vizet, keverték a betont, emelgették a nehéz gerendákat, cipelték a lépcsőnek való kőhasábokat, dolgoztak, szorgoskodtak — kerestek.

— Aztán ha tudni akarja, őcsém, nem is lesz már az idén, hacsak valami nem történik közben. Eszes János feléje fordult. — Mondja már meg, miben tőri a fejét — szólta rá az öregre, mert látta, hogy az mondani akar valamit. Tüske Áron azonban nem hagyta magát kiközkenteni a tempójából. — November közepén nemigen fognak már hozzá új építkezéshez. Egyszerre csak itt lesz a tél. Mi lesz velünk, meg ezzel a kenyértelenül maradt csapattal itt? Csalmáni kellene valamit, igaz-e? — Mi a csudát? Tüske Áron kivette szájából a pipát. A fiatalember nézte az öreg lassu, megfontolt mozdulatait, megbízható, deris arcát, rövidszáru pipáját, kidolgozott csuklóját. Volt valami az öregemberben, ami megkülönböztette a többtől. Ezt már régen észrevette, de a munka ideje alatt nem tudott vele foglalkozni. Furcsa madár az öreg Tüske — gondolta. Az apostolok lehettek ilyenek. Egyszerű napszámós, kérgeskező, csontos, keménykötésű, de a levegőjében, amit maga körül sodor, izlik valami. A barátságatlan kérdésre most közelebb hajolt a fiatalemberhez.

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

Maczonkay István melvillei honfitársunk díjnyertes Holste-n fejétszene

wani Prince Albertől érkezik a legnagyobb magyar siker híre. Még hozzá egyetlen derék asszony, a mindenkihez oly szíves és hontalan véreinket mindig megszánó Král Adámné bizonyította be, hogy nincs párja a magyar háziaszónynak. A nagy szárazság ellenére 26 veteményel szerepelt Mrs. Král a prince alberti "fair"-en és ezek közül nem kevesebb, mint huszonkettőt ítél jutalmazásra érdemestek az angolokból álló bíráló bizottság. Minden más kiállítót messze maga mögött hagyott Král Adámné, hiszen a 22 díj közül csak három volt 3-ik, négy 4-ik, a többi 15 mind első díj, amivel "Prince Albert legelő konyhakertésze" címet érdem-

te ki a magyar pionir-asszony. Ugyancsak számos magyar sikerről tudósít Sipcs György Melville-ről. Padar Kálmán honfitársunk lovaival és faj borjal-megsánó Král Adámné bizonyította be, hogy nincs párja a magyar háziaszónynak. A nagy szárazság ellenére 26 veteményel szerepelt Mrs. Král a prince alberti "fair"-en és ezek közül nem kevesebb, mint huszonkettőt ítél jutalmazásra érdemestek az angolokból álló bíráló bizottság. Minden más kiállítót messze maga mögött hagyott Král Adámné, hiszen a 22 díj közül csak három volt 3-ik, négy 4-ik, a többi 15 mind első díj, amivel "Prince Albert legelő konyhakertésze" címet érdem-

"Birinyi lesz a követünk!"

A legszámbosabb amerikai washingtoni kapitóliumban! Az amerikai magyarság egyik legértékesebb egyénisége, Birinyi K. Lajos lép fel a hír szerint congress-man-nek és máris felhangzott a magyar kortesnóta Cleveland uccán: "Egy Istenünk, egy életünk — Birinyi lesz a követünk!..." Megérdemelt sikert jelentene Birinyi megválasztása, hiszen a fiatalon az Egyesült Államokba vándorolt magyar jelölt a maga e-kötelestette állandóan tudását, sőt itt az idegenben tanult meg magyarul írni és olvasni.

Birinyi K. Lajos neve fogalom a határon túl. Az amerikai reformátusok előtt is megbecsülésnek örvendő hazánkfia ügy-

— Aztán ha tudni akarja, őcsém, nem is lesz már az idén, hacsak valami nem történik közben. Eszes János feléje fordult. — Mondja már meg, miben tőri a fejét — szólta rá az öregre, mert látta, hogy az mondani akar valamit. Tüske Áron azonban nem hagyta magát kiközkenteni a tempójából. — November közepén nemigen fognak már hozzá új építkezéshez. Egyszerre csak itt lesz a tél. Mi lesz velünk, meg ezzel a kenyértelenül maradt csapattal itt? Csalmáni kellene valamit, igaz-e? — Mi a csudát? Tüske Áron kivette szájából a pipát. A fiatalember nézte az öreg lassu, megfontolt mozdulatait, megbízható, deris arcát, rövidszáru pipáját, kidolgozott csuklóját. Volt valami az öregemberben, ami megkülönböztette a többtől. Ezt már régen észrevette, de a munka ideje alatt nem tudott vele foglalkozni. Furcsa madár az öreg Tüske — gondolta. Az apostolok lehettek ilyenek. Egyszerű napszámós, kérgeskező, csontos, keménykötésű, de a levegőjében, amit maga körül sodor, izlik valami. A barátságatlan kérdésre most közelebb hajolt a fiatalemberhez.

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Aztán ha tudni akarja, őcsém, nem is lesz már az idén, hacsak valami nem történik közben. Eszes János feléje fordult. — Mondja már meg, miben tőri a fejét — szólta rá az öregre, mert látta, hogy az mondani akar valamit. Tüske Áron azonban nem hagyta magát kiközkenteni a tempójából. — November közepén nemigen fognak már hozzá új építkezéshez. Egyszerre csak itt lesz a tél. Mi lesz velünk, meg ezzel a kenyértelenül maradt csapattal itt? Csalmáni kellene valamit, igaz-e? — Mi a csudát? Tüske Áron kivette szájából a pipát. A fiatalember nézte az öreg lassu, megfontolt mozdulatait, megbízható, deris arcát, rövidszáru pipáját, kidolgozott csuklóját. Volt valami az öregemberben, ami megkülönböztette a többtől. Ezt már régen észrevette, de a munka ideje alatt nem tudott vele foglalkozni. Furcsa madár az öreg Tüske — gondolta. Az apostolok lehettek ilyenek. Egyszerű napszámós, kérgeskező, csontos, keménykötésű, de a levegőjében, amit maga körül sodor, izlik valami. A barátságatlan kérdésre most közelebb hajolt a fiatalemberhez.

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

védi irodát tart fenn, de a köznap életben előforduló pereskedéseken felül egyetlen magasabb ügy szolgálatába állította minden idejét, erejét, értékes összeköttetését, sőt minden kezesményét: Nagy-Magyarország leghivatottabb ügyvédje a legújabb amerikai képviselőjelölt.

Hasábokat lehetne írni arról az önzetlen munkásságról, amit Birinyi K. Lajos minden ellenszolgáltatás reménye nélkül kifejtett egy elnyomott véreink, mint a kivándorolt magyarság elismertetése érdekében. Nagy részt neki köszönhető, hogy a washingtoni szenátus külügyi bizottságának elnöke, Borah szenátor magyarbarátja lett.

Ugyancsak ő vitte keresztül, hogy Mária rumán királyné nem fogadták ünnepélyesen több amerikai nagyvárosban és ehelyett "uti-laput" kötötték a székely-típró asszonyság kifizetetlen cipellő alá. Örök emléket mégis azzal állított a magyar fajszertetnek Birinyi K. Lajos, midőn saját költségén kiadta "Justice for Hungary" című vas kos kötetét, mely mint az első revíziós könyv jelent meg az Egyesült Államok területén.

Az ilyen egyszerű sorsból magát becsülettel felküzdő magyar meg is érdemli, hogy — követnek válasszák!

BÉKEVAR, SASK.

Érdekes ünnepi istentiszteletet vett részt a békevári ref. gyülekezet egy kis csoportja július 26-án. Arcolaban, a kiszáradt vidék közepén Miss McSparront aratta misszionárius a regnáló ref. egyházban, egyben kiküldve öt indiai munkatérre. A magyar résztvevők meghatottan hallgatták végig a rendkívüli ünnepélyt, mely bizonyosságnak, hogy a kanadai s általában az angolszász keresztények még ezekben a nehéz időkben is teljesítik a Krisztus parancsát a hit terjesztésére vonatkozólag. Örömmel állapíthatjuk meg e helyen azt, hogy ma már óhaj egyháznak is több és több hittérítő küldenek külföldre.

Július 29-én, az istentisztelet után tartotta a Békevári Ref. Ifjúsági Egyesület első nyilvános összejövetelét, melyen az egyesület tagjai szolgáltattak minden számot a lelkes felolvasásán kívül. Közének, bibliolva-

— Aztán ha tudni akarja, őcsém, nem is lesz már az idén, hacsak valami nem történik közben. Eszes János feléje fordult. — Mondja már meg, miben tőri a fejét — szólta rá az öregre, mert látta, hogy az mondani akar valamit. Tüske Áron azonban nem hagyta magát kiközkenteni a tempójából. — November közepén nemigen fognak már hozzá új építkezéshez. Egyszerre csak itt lesz a tél. Mi lesz velünk, meg ezzel a kenyértelenül maradt csapattal itt? Csalmáni kellene valamit, igaz-e? — Mi a csudát? Tüske Áron kivette szájából a pipát. A fiatalember nézte az öreg lassu, megfontolt mozdulatait, megbízható, deris arcát, rövidszáru pipáját, kidolgozott csuklóját. Volt valami az öregemberben, ami megkülönböztette a többtől. Ezt már régen észrevette, de a munka ideje alatt nem tudott vele foglalkozni. Furcsa madár az öreg Tüske — gondolta. Az apostolok lehettek ilyenek. Egyszerű napszámós, kérgeskező, csontos, keménykötésű, de a levegőjében, amit maga körül sodor, izlik valami. A barátságatlan kérdésre most közelebb hajolt a fiatalemberhez.

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

— Hogy mit kellene csinálni? Bizony ezen én is sokat tanakodtam magamban amíg végre kisütöttem. — Ki? — Ki bizony. Valami önálló, komolyabb munka kell nekünk, amin keresni is lehet, nemcsak tengődni. Amivel átéljük a telet mindnyájan. — Például? — Például ha most mindjárt nekiltánánk ennek a szép új háznak és ahogy felépítettük, úgy le is rombolnánk rögtvet. A helyére pedig néhány jó mély gödört ásunk. Mi? — A mérnök tekintete csupa aggodalom volt, amikor kutat-

PÉNZÉT... FARMOT... CSALÁDJÁT... UTAZZON... HAJÓJEGYEK ÁRA BUDAPESTIG CSAK \$97.75... Dr. JÁNOSSY & Co.

ROSEDALE, Alta. Csomán István honfitársunk a carboni róm. kath. templomban vette oltárhoz szive válsztottját, Jaskó Mariskát. A lakodalmat Rosedale ukrán halljában tartották, mikor is Biki István calgaryi bandája hazta a talp alá valót. A környékbeli magyarság szép számmal jelent meg a magyar esküvőn és a lakodalmon, hogy minden jót kívánjon az új házaspárnak. WHITEWOOD, Sask. A whitewoodi ref. gyülekezetben aug. 26-án lesz istentisztelet újkényéri urvaszeresztás-sal.

ISMERJE FEL A BAJÁT

Használja még idejekorán a leg-nagyszerűbb gyógyszerereket

GYOMORBAJ... IDEGBETEGETSÉGEK... VÉRSEZŐENYSÉG... VESEBANTALMAK... AKIK SZERVEZETROMBOLÓ... BORKITÉSÉK ÉS VISZKETEGETSÉG... HA KICSAPONGÓ... ISZAKOSSÁG... PANTLIKA GILISZTA... LÁBIZZADÁS... HAJFIATALÍTÓ... VERTISZTÍTÓ... VÖRÖS KERESZT PATIKA

2 CENTERT KAPHATÓ SZÁMOKÉNT LAPUNK AZ ALÁBBI ÜZLETEKBEN:

Montreal Que.
MARTMAN'S Stationery Store
1463 St. Lawrence Blvd.
Könyvek, folyóiratok, újságok.
Író és papírbizak.

ALEX A. KELEN
1466 City Hall Ave.
Pénzügyi — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási Ügyek

CHERRY D. SZABÓ
14 Ontario St. East.
Pénzügyi — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási Ügyek

Toronto Ont.
UKRAINIAN BOOKSELLERS
824 Queen St. West.

UKRAINIAN BOOK STORE
393 Queen St. West

Hamilton, Ont.
ALEX A. KELEN LIMITED
244 James Street North.
Pénzügyi — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási Ügyek

Kitchener Ont.
S. JAROSZ
331 King St. West.
Újságok — Folyóiratok — Szivarok, pipa és cigaretták dohány

Winnipeg, Man.
SATURN IMPORTING CO.
Highway Ave. a CPR állomásával szemben közel a Main Streetben.

GEORGE SZABÓ
372 Main Street,
Pénzügyi, hajójegyek, bevándorlási engedélyek

Melville Sask.
SIPOS GYÖRGY
a Market-tel szemben.

Lethbridge Alta.
SZARKA JÓZSEF
408 — 4th Ave. South
Pipa és cigarettadohány, könyvek és papír is kapható.

Edmonton Alta.
LUKACS LAJOS
10613 — 96th St.
Telepítési Iroda — Pénzügyi —

KÉRT MÉR ISMERŐSEI RÉSZÉRE INGYEN MUTATVÁNYSZAMOT?

FELHIVOM A MAGYARSÁG figyelmét, hogy megnyitottam CIPŐ-JAVÍTÓ ÜZLETEMET. Minden új és javított munkáért felelősséget vállalok. Kérem a magyarok pártfogását.

MIKE HANZEL
307-8 St. S. LETHBRIDGE Alta.

Dr. BIRO KAROLY
Sebész és belgyógyász a budapesti Gr. Apponyi Poliklinika v. tanárságából

SASKATOON
205 Canada Building
Telefon: 2724

FIGYELMEZTETÉS!
A Szent István-napi sorshuzásban részt vesznek mindazon ügyfeleink, kik ez év január hó 1 óta pénzt küldtek iródnak által. Siessen tehát és küldje pénzt általunk, mert augusztus hó 20. -ig feladott pénzeikről szólv nyugták számai még játszanak a sorsolásban. — A második húzás új után lesz. Mindenki-nek van esélye kétszer is játszani a sorsolásban, ki hamarosan feladja a pénzt.
ALEX A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL Que.

SZÜLŐFÖLDÜNKRE HIRNEVES HAJÓ-TÁRSASÁGGAL!
Utazunk a hírneves hajóink egyikével Kanadába. Nagyon kényelmes ellátás, bőseges táplálkozás, kiszolgálás és szórakoztatás, úgy, hogy az utazás biztosan kellemes.
A hajóink harmadik osztálya mársként áru. Jöjjenek áru-társunk Európa főbb városaiba látogatni.
Érdeklődjön a helybeli újságban, vagy írjon saját anyanyelvén a
2299 White Star Limited
270 Main Street (Tel. 94-284)
Winnipeg, Man.

EUROPÁBA
CUNARD WHITE STAR LIMITED

FOGLALÁS HELYETT AZ ADÓSSÁGRENDÉZÉS TÖRVÉNYES VEDELMEZ A TERMÉNYÁRAK KÖLTSÉGEN FELÜL EMELEGET — A KÖZIGAZGATÁS EGYSZERESÍTÉSÉT, AZ

Farmer Tudósító

A CSEPELST sok helyütt meg kezdtek már a prérin, noha a gabonának alig egy harmadát aratták csak le. Számtalan helyen esőzés zavarta meg a termés betakarítását és növelte a gazdák gondjait. Addig, míg kellett volna eső, irtózatossá szárazság pusztított, most pedig legfeljebb a legelőkön segíthet a csapadék; ami viszont lerontja a gabona minőségét.

30 MILLIÓ dollárnak megfelelő összeget költött Franciaország kormánya a termelők felsegélyezésére és még mindig panaszkodnak a gabonatermelésre áttért francia farmerek. Ezért a világpiacra igyekeznek cenzurált értékesíteni — szintén állami támogatással — gyenge minőségű búzájukat és mivel a belföldi árak magasabbak a külföldinél, az előlái veszteséget is a kincstár fedezi.

A VAGÓHIDAKON eddig rendszerint bunkózással vagy pisztollyal végezték ki odahaza a levágásra kerülő állatokat. Ezt az eljárást kifogásolták, mert sok esetben az állat kínálódásával járt és amellett az agyvelő roncsolását is előidézte. Újabb bevezették a villamos kábítóköszüléket, amely az állatot másodpercek alatt elkábítja és úgy a fej, mint az agyvelő épségben marad. A budapesti vágóhidakon két év óta kísérleteznek ezekkel a villamos kábítóköszülékekkel, amelyek kifogástalanul alkalmasnak bizonyultak. Most az összes vidéki városok vágóhidjaira számára ily villamos kábítóköszülékeket szereznek be.

tek a nagykorúsi gyümölcsösökben. Az alföldi gazdák érdekes állatvédelmi intézkedéseket tettek, tekintettel arra, hogy a rovarok egyike leggyorsabb ellenségét, a denevért babonás felelemből pusztítja a lakosság. A gazdák gyümölcsösökben emelt denevér-tornyokkal védelmet nyújtanak a hasznos állatoknak az oktan pusztítás ellen.

EZERSZAMRA ölik le Texasban és az Egyesült államok többi részén a szarvadt állatok a szomszagtól elcsigázott állatokat. A cowboyok az elmúlt hetekben 61 ezer állatot végeztek ki ilyen módon. Ha a szárazság tovább tart és nem akarják, hogy az egész állatállomány elpusztuljon, egymillió állatnál többet el kell távolítani Texasból.

A HAZAI Fűszerpaprikatermelők Szövetkezte kimutatta, hogy a paprikával beültetett terület nagysága Szegeden kb. 6000, Kalocsán 4000 hold tehát összesen 10,000 katasztrális hold ami kb. 14,444 akerek felel meg, mivel egy akere egyenlő 7/10 holddal. Erősen befolyásolja a terméselést, hogy Kalocsa vidékén a bagolyféle hernyója mérhetetlen pusztítást végzett a paprikával beültetett területen, amelynek 50 százalékát kiszántották. Mivel korai der vagy rohadás erősen keresztülvághatja a számtásokat, holdanként 350—400 kiló, az akere átlagosan mintegy ezer fontos hozam már igen jó termés. Összesen tehát kb. 375 vagon 6-ről paprika várható. Ebből belföldi fogyasztásra kerül 220 vagon és mivel az árak feltétlenül alacsonyabbak lesznek, reméljük, hogy a kormány meert támogatással a tavalyelőtti kb. 150 vagonos exportot meg tudják ismételni és az esetben nem igen marad felesleg.

MÉTERES uborka a Kiskörös melletti Kecelen. Antóni Sándor pestmegyei gazda kertjének ritka látványosság a 3 láb 4 inch hosszú uborka, melyből egy egy termet a Mauthner magból kelet tőkeken. A ritka termésnek csodájára jár az egész környék.

A SZŐLŐ másodsor is kivirágzott egy újpesti kertben. Az érett szőlőfürtök aljában ismét virágba borultak a szőlőtőkék s ha az időjárás őszig kedvező marad, a második termés nagyobb-nak ígérkezik, mint az első.

FELROBBANT A TRAKTOR
Niórt francia falu környékén cséplési munka közben felrobbant egy traktor. A robbanás nyolc méter munkást és egy kisfiút megölt.

RAJÁR A BANKOKRA A RUD
A newyorki legfelsőbb törvényszék \$3,400,000 kártérítésre ítélte a Bank of United States-t, melynek félmilliój betéte a banknál elvezette pénzt. Az ítélet indoklása szerint az igazgatóság felelős a betétek biztonságáért. Az amerikai kormány egyébként közel 10 millió dollár kártérítésre perelt husz Harrison bankot, ugyancsak elvesztett betétek pótlása címén.

SZERVEZETBEN AZ ERŐI LE A KENYISZERMUNKÁVALI

Munkás Ujság

JÓL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT — OT NAPOS MUNKAMÉRET, HET GRAS MUNKANAPOT, A KIHASZNÁLÁS BÜNTÉSETE — MUNKÁS-KEP-VESELEK OTTAWÁBA!

AZ ORVOSI segélyt mindedig teljesen figyelmen kívül hagyta az ottawai kormány, mivel nem csupán a munkanélküliek, hanem az orvosok, sőt még a városi és közigazgatási hatóságok ellenszenvét is kidermelte. Néhány város, több között Winnipeg nagy áldozatok árán ellátta eddig orvosi szolgálattal az arra szoruló nincsteleneket, viszont augusztus 21-ikén lejár a doktorokkal kötött szerződés, annak megújítása pedig Ottawa szűkmarkusága folytán kétségtelen. Eddig havonta mintegy 8 ezer dollárt költött a préri fővárosa a munkanélküliek egészségügyi gondozására és ezáltal a rosszul kereső orvosokon is segített.

VEGETÉRT a winniepi túlpari munkások sztrájkja és a Peck, Sterling, valamint Wall-Matoff-Stone üzemekben márdolgoznak is a szabók. A sztrájk vezetőség állítása szerint 15—20%-os fizetésemelést sikerült biztosítani, a munkaadók viszont azt vitatják, hogy ugyanolyan feltételek mellett fogadták vissza embereiket, mint amit önként ajánlottak, még mielőtt az Industrial Union of Needle Trade Workers szakszervezete közbelepet volna. — A magyar sztrájkolók felszólítására táncmulatság rendeztek a Munkás Club helyiségében; ennek során tomboló kijátszották a Sefcsik honfitárs által adományozott győzelmű koldogószu virágállványt. A bevettelt rendeltetési helyére juttatta és a megjelentek pártfogását ezután is köszöni az egyetközi bizottság.

LENS franciaországi bányátelepen a munkás-szolidaritás történetében eddig páratlan tüntetést rendezett 220 lenzei bányász. A tüntetés gyánadt a szoros értelemben a föld gyomrába temetkeztek. Midőn ugyanis az 1,000 láb mélységbe fúrt tárnába értek, elvágták a villamosvezetéseket, ezáltal megsejtvén úgy a felvonók, valamint a szellőztetők működését. A napokon át éten-szomjan a mélységben tartózkodó lengyelek csak az aknában levő függőleges létrák segítségével kerülhettek a felszínre s ezért családjaik körében nagy az aggodalom.

A KITELEPÍTÉS ismét megindul az ősz folyamán, mint egy óriási előkészületek után meg kezdődtek a francia légi hadgyakorlatok, amelyekben több mint 300 bombavető repülőgépet és a közlelem központja Lyon város és környéke ellen. A légitámadás elhárítása ellen 70 ágyúüzemmel állítottak lence-ben és más központokon. A támadás Dijon, Nancy s Metz felől történt.

Egyidejűleg kipróbálták a polgári lakosság védelmére szolgáló tervet is. A szirénák jelére mindenkinek pincébe és betonfedezékbe kellett menekülnie, eloltították a világítást hogy a támadó repülőgépek tájékozódását megnehezítsék. A kommunista pártvezetőség Párisból kiadta az utasítást, hogy a lakosság ne engedelmességek a katonai parancsnak és a légi támadások idején csődüljön ki az utcára.

London után Lyon is — „elpusztult”...
Óriási előkészületek után meg kezdődtek a francia légi hadgyakorlatok, amelyekben több mint 300 bombavető repülőgépet és a közlelem központja Lyon város és környéke ellen. A légitámadás elhárítása ellen 70 ágyúüzemmel állítottak lence-ben és más központokon. A támadás Dijon, Nancy s Metz felől történt.

Ezt megelőzőleg az angol nagy légi hadgyakorlat második reggelén a támadó repülőgépek a levegő korlátlan urává váltak. A bombavető ellen védekező vadászrepülőgépek a repülőtereket takaró sűrű köd miatt nem is tudtak felszállni. A tizenöt emartótegek munkájára szorítottak. Valamennyi támadó raj egy kivételével akadálytalanul elérte célpontjait, amelyekre valóságos bombazórt tudítottak London ma elméletben füstölgő romhalmaz, amelyen kő kövön nem maradt. A brit védősereg hangsúlyozza, hogy az időjárás kivételesen kedvezett a támadóknak, mert repülőterek ködmentes területen fekszenek úgyhogy akadály nélkül fel tudtak repülni. Háború esetében a védelmi vadászgepek is okvetlenül felszálltak volna, de a légi üldözés kilátással a ködben csekélyek volnának.

KOMAROMI JÁNOS

— Tizenkét óra előtt Nagymihályba indult el, a sorozóbizottság elé — válaszolt kis elszontyolódással a tisztartó.
Hallgatás ült le kettőjük közé. Sokára beszélni kezdett Imre bácsi. Röcs szóval beszélt:
— Bálint öcsém, figyelj mindarra, amit most mondom néked. Az én életem fogyóban, miután napjaim megszámláltattak. Feleséged, az Örsze, többször betegeskedik s te is vénült állapotú kezdel lenni immár. Ezekből többször forogatom magamban a kis Zsuzska sorsát, de mindig csak arra az egyre jövök ki, hogy legokosabb maradna, ha a leányzó hitvese lenne az András öcskének... Rendes világban várhattak volna még négy-öt esztendő, ebben a tébolyult életben azonban nem szabad kélekedni. Hogy nagyon fiatalok még? Hát eleink két-három századdal ezelőtt nem kora-ifjúságukban keltek-ér már ösზე? Így szép az élet, mely most annyira meg van keserítve...
— De hiszen Zsuzska alig mult tizenöt esztendő! — vette közbe nyugtalanul a tisztartó.
Imre bácsi intett a mutatójával, hogy most ő beszél:
— Nem is az évek számáról van most a szó, öcsém, Bálint! Hanem arról van a szó, hogy András öcsénk hadbaindulása előtt egy órával oltár elé vinné Zsuzskát, akkor megcsókolnák egymást s az egyik jönné vissza a szülei házába, a másik menne egyenest a háborúba... Félek, igen félek a jövődtől. Nem tudom, miért, de olyan érzes zaklat, hogyha egy pár lennének a fiatalok, enyhültebb lélekkel mehetnének elődoin után valamennyien, kik nem sokat számítunk már az innenső világban.
Szétváltak azután, anélkül, hogy meg tudtak volna egyezni. Ez volt az oka, hogy Imre bácsi nagy izgatottságban állt fel az asztal mellől és — ami évenként kétszer-háromszor szokott csak megcsalni legfeljebb — sétára indult az Ondava gátjág vezető két-tós nyárfasor között. Mindig szenzációszámba ment, valahányszor elváltatott így az öreg s olyankor mindenki sejtette a olyván, hogy nagy lelkiismeret dultatnak belsejében.
Nehezen ment el ez a nap és a következő délelőtt. A tisztartó és családja csak azt tartotta érthetetlennek, hogy a tizenegyóról vonathoz kiküldött kocsi üresen tért vissza a terebess állomásra. A tisztartó mosolygott rá, félbajuszhegyről:
— Ugyilászik az újdonsült újoncok nagy cöcöt csaphattak a Strömpl-féle vendégfogóban...
— 16 —

Winnipeg, Man. 1934 aug. 17.

George Szabo

272 Main Street
WINNIPEG, MAN.
HAJÓJEGYEK PÉNZKÜLDÉS
BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK
DIANA SÓSBORSZESZ

300 EZER FENYŐBOGAR IZSAKRÓL — KANADÁBA
Elsőnek számolt be arról a „mi lapunk”, hogy Pest megye kunszentmiklósi járásából olyan rovarokat hozat Kanada, melyek megölik a fenyőerdőket pusztító álcákat. Az óhazai Izsák községben hosszabb ideig tartózkodtak magyar és angol természet-tudósok, akik az Uzovics-féle fenyőerdő tanulmányozása kapcsán a környékbeli munkanélküliekkel bogarakat, lepkeket s álcákat gyűjtettek. Ezekből mintegy háromszázezer darabot ládába csomagolva Budapestre szállították s a mátyásföldi repülőtérről Angliába, majd onnan Kanadába indították.

A MAJA TESZI ÖNT — LEHANGOLTTA
Bágyadtak érz magát, mert a mája nem választja ki a napi két fontnyi folyadékot epét, melyet a szervezet felültenni megkíván. Úgy az emésztés, mint a székletre rendezendő válik, az egész szervezet megszűnne megemésztésk.
Sükksége van ennek olyan szerra, mely máját fokozottab munkára budiítja, mely jobb mint a keserű sók ásványvizet, olaj, használt cukorkák, rögögmű vagy erőszak, melyek csak a belek működését gyorítják, de az igazi bajra, a májra hatástalanok.
Vegyen Carter's Liver pillákat. Calcium, mentes, tisztán növényi. Bistoa hatékony és veszélytelen. Kérje a nevű bármely drogterében. Ára 35 cent.

AZ UTOLSÓ céhmeister a Pest megyei Kecel községben 90 éves korában meghalt. Lehoczky Sámuel volt a környék legidősebb asztalosa, aki céhmeister volt a régi időkben. A nagyteknitélyű öreg iparost, aki még az elmúlt években is dolgozott, nagy részvét kísérte utolsó útjára.

A BUDAI Mátyás-templom tornyának javítási munkáinál anyagszállításra felszerelt felvonó tizenöt méter, 50 láb magasságból lezuhant. Komáromi János 32 éves építészvezető, aki a munkások biztonságáért volt felelős és éppen az állványok vizsgálatával volt elfoglalva, a felvonóval együtt lezuhant és életveszélyesen megsérült.

TUDVALEVO, hogy az óhazában a dollár hivatalos árfolyama sokkal alacsonyabb, mint a magánforgalomban. Sok esetben előfordult, hogy honfitársaink dollárban kívánják, hogy pénzüket az óhazában kifizesessék. A zomban sok esetben megtörtént az is, hogy a dollárokat hivatalos árbán a tényleges árfolyamotól jóval alacsonyabb áron váltották át.
Kérem a pénzügyi hivatalok figyelmébe, hogy a Kelen cég most is 33%-al több pengőt fizet ki a dollárért, mint az ottolai hivatalos ár. Ugyanez áll fenn a LEI, DINAR vagy CSEHKORONA, átutalásoknál, hol bár az előny jelenleg nem 33% — de mindenképpen jelentékeny.
Kanada vezető pénzügyi irodája, a KELEN cég, melynek pontossága elismert. Irjon felvilágosításért és legújabb árfolyamainkért még ma.
ALEX A. KELEN LIMITED, 1456 City Hall Avenue, MONTREAL, Que. — Pénzát az óhazából gyorsan és akadálytalanul kihozhatja általunk és itt annak értékét Önnek dollárokbán fizetjük ki.

A REJTETT ZUG

A házbellek tudták már, mire vonatkozik az Imre bácsi akaratlan megjegyzése. Imre bácsi gyűlölt mindennemű gépet, már pedig az újságok arról tudósítottak, szinte hetenként, hogy elszánt legények repülőgépek cirkálnak az égi magasságok között, akárcsak a szitakötők. Imre bácsi megjövendölte ebből, hogy el fog jönni az Antikrisztus s feneketlen gyűlölködést szór majd el apák és fiuk, anyák és leányuk közé. Ő maga különben keszgere-szivott ember volt, kurta és kétoldalt keftél ősz szakállal s tavaszról őszig kivárhatalanul üldögélt a fillegoróban. Valami rejtett bánta lehetett, mert Zsuzska meghalottán egyszer-kétszer, amint Imre bácsi remegő hangon sóhajtott fel:
— Uramisten, Uramisten, de megvertél e földön!
Imre bácsi ott üldögélt tehát egész nap a lugasban s fölra-kván orrának nyergébe a pápaszemét, melyen elmerülve tanulmányozta az előző napi újságot. A Hallgató-molyvára ugyanis huszonnégyórát megkéséssel érkezett ki a posta. Kivétel csupán ez a nap volt, hogy Turgonyi András a sorozóbizottság elé indult el... E napon tudnillik már jóval a rendes ebédidő előtt letette az újságot Imre bácsi s különös nyugtalankodással hallgatódózt el érhetetlen horizontok felé. Figyelt, figyelt hegyezett fülel s csak akkor eszmélt föl félig, amikor Zsuzska lépett hozzá lábujjhegyen s reamosolygott. Ámbar ez a mosolygása mintha erőtetett lett volna kissé a mai napon:
— Bácsi, kérem, várja az ebéd...
Imre bácsi ránézett Zsuzskára s utána annyit sólt, de olyanképpen, mintha önmagához beszélt volna:
— Nagy csata lehet valahol, leányom...
Többet nem árult el, hanem fölemelkedett s méltóságtelleg lépésekkel elindult a ház irányába, Zsuzska meg utána. Az ebéd-lobben helyet foglalt, nyakába akasztotta a szálvételt s szótalanul evett. Az ebéddel is végzett egyszer, de nem mozdult. Csak ült, csak ült, mintha várt volna valakire. Ugy másfélóra múlva belepött hozzá Bény Bálint tisztartó, ámde mielőtt köszönhetett volna, nagybátyja megelőzte. Érzett a hangján, hogy komoly nyugtalanságban van:
— Nagy csata lehet valahol, Bálint öcsém...
— Tudom, Imre bácsi — bólintott búskomoly szemmel a tisztartó. — Hetek óta kergette a minleink Bruszloly muszka generális.
— 13 —

"HAZADNAK RENDULETLENÜL LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG Mennyországi!"

MI UJSÁG A MEGYENKÉBEN?

BEREG MEGYE

Számtalan Kanadába szakadt honfitársunk szűkebb hazájában, a városnaményi járásban levő Tarpán őrési zivatar volt. melyet záporosó követett. Az esővel együtt igen sok apró hal esett. Utakon, mezőkön mindenütt nagy mennyiségben lehetett őket gyűjteni. A halak több példányát a budapesti természettudományi intézetnek küldték fel. A tudósok magyarázata értelmében a kiszáradt folyópartokról erős szélvihar nagymennyiségű halpéteket kapott fel, melyek a fellegek nedvességétől odafent kikeltek és a záporral kerültek vissza a földre.

HAJDU MEGYE

Különös kalandja volt Debrecenben néhány betörőnek. Székely Sándor nagy meglepetéssel fedezte fel, hogy Hadházi ucai kerítései több léccel kitörték és a nyíláson át három ismeretlen ember lábnyomai vezettek a ház felé. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az egyik betörő megbotozott és estében feldöntött néhányat a kertben álló kaptárak közül. Az állomások feliasztott méhek megtámadták a betörőket, akik alaposan összeszürkülve menekültek a dűbös kis házörzök elől.

HEVES MEGYE

Hatvanból Olaszországba szállították tizenhat olasz katona hamvait. A közleg megrögzött ünnepeket rendezett a hadifogságban magyar földön elhunyt olaszok búcsúztatására.

MAROS-TORDA MEGYE

A marosvásárhelyi tábla most ítélkezett Cadar Andrei gödémesterházi oláh nábob végrendeletének meghamisítása ügyében. Cadar Péter görögkeleti papot azzal vádolták, hogy meghamisított végrendelettel jutottak a Cadar Andrei után maradt többmillió örökséghez. Az írásszakértők megállapításából kétségtelenül kiderült, hogy a végrendelet aláírásait hamisították.

PEST-PILIS-SÓLT KISKUN MEGYE

Monori Kovács Lászlóné nagykőrösi házában átalakítási munkálatokat végeztek. Az alsóházban, amely már évtizedek óta használatlan, elbontottak egy kemencét. Mikor a falait szedték, egy üregre bukkantak, amely teli volt háború előtti papírpénzzel. Összesen tizenöt kilogramm bankjegyet találtak, melyben hat kilo volt a százkoronás és kilenc kilo a tíz- és húszkoronás. Lehet, hogy a bolsevizmus alatt lopta valaki a bankjegyeket és a jobb időre ott akarta megőrizni.

SZOLNOK-DOBOKA MEGYE

Téglás János farkasmezeli lakosnak két tehenét össze kellett bontani, valóságos pánik tört ki ezután a községben, mert a megmaradt tehenek tejből 37 ember ivott, kiket a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállítottak.

SZATMÁR MEGYE

A román pénzügyigazgatóság rendelkezése árverést tettek ki 300 szatmári magyar házra, mert az illető háztulajdonosok ebben az esztendőben még nem voltak képesek megfizetni adójukat. A városban igen nagy az izgalom.

VAS MEGYE

A csendőrség a szombathelyi fogházba szállította Cserecsics Imre sárvári erdőőr, aki éjjel menyasszonyát, Gerse Mária-t, a várostól négy kilométernyire fekvő elhagyott mezei kutba dobta s mikor a leány a kutból ki akart jönni, visszatartotta. A leánynak órákig kellett várnia, míg véglegében abban a hitben, hogy most már halott, otthagya. Cserecsics meg akart szabadulni menyasszonyától, hogy ugyanakkor másutt is udvarolhasson. Gerse Mária veszélyes sérüléseivel szülei lakásán fekszik.

VERŐCE MEGYE

Az északi ügyészség utasítására a belicsei Tannin-gyár tulajdonosait, báró Guttman Ernőt és Vikort, valamint a vállalat jogtanácsosát és az északi adóhivatal egyik tisztviselőjét letartóztatták. Egyidejűleg letartóztatták a Nasci fakitermelő vállalat vezérigazgatóját, Sohr-t és a vállalat több tisztviselőjét. A letartóztatások, hír szerint 200 millió dináros adóeltilkozás, illetve adócsalás miatt történtek.

„ÉG A KAZAL, ÉG A FALU!...”

Könnyen végzetessé váló tűz zomban 12 falu tűzoltósága megérkezett, az első három ház teljesen leégett, sőt átcapott a másik ucca-sorra is, ahol újabb négy ház esett áldozatul. A kár 15.000 pengő.

Legtöbb pusztítást mégis a Pozsonyi megyei galántai járásban okozott a vörös kakas, mi-ért főleg a Csehországból importált hivatalkoknál kell a várvavárt igazi felszabadulás napján felelősséget vállalni bü- nös nemtörődomségükért. Így Hódi községben nyolc ház, 300 sertés, rengeteg baromfi, majdnem az egész ideai termés, a takarmánynemű, egész sor mezőgazdasági gép odaveszett. A tűz a padlásokon a fák is mind leégett, mert a cseheknek nem a magyar és szlovák lakosság segítségére siessenek.

Pusztít az ár a Végeken...

A Felvidéken még mindig aggasztó az árvízveszedelem. Az északi Kárpátok fölött napokon át tartott hatalmas viharok és esőzések a Duna vízrendszeréhez tartozó folyók medrét is megduzzasztották. A Poprád Ó-lubló és Késmárk környékén végzett pusztítást és a Szepes-ségben ugraszólván teljesen meg bontotta a forgalmat. Az ár méteres magasságban borítja az utakat és emiatt számos község teljesen el van zárva a külvilágtól. Az áradat hidakat és épületeket sodor magával és Késmárk előtt több kilométer hosszúságban felszakította a vasuti síneket. Legulyosabb a veszély Podolin városkában, melynek mélyebben fekvő utcáit az ár már előtötte ugryhoz többszáz lakót ki kellett lakoltatni.

hagyták medrüket. Storójnet megyében a Szereth is kiáradt. Tatraci, Kuka, Jukovec Perhonet és Jadova falvak víz alatt állnak. A termés legnagyobb része elpusztult. Hasonló a helyzet a Bácsnag egyes vidékein is. Resica vidéke valóságos tóvá változott. Az Oravica és Resica közötti vonalon meg kellett szüntetni a vasuti forgalmat. Egész Krassó-Szörény víz alá került. Resicára óriási felhőszakadás zuzott. Az áradat nem talált lefolyást és az egész várost egy méter magasan elborította. Több ház beomlott. A felhőszakadástól megáradt Verzava is kiöntött és elöntötte Ferencfalva községet. Lugosról és Temesvárról utazó csapatokat vezényelték ki mentési munkálatokra. Borzalmas itéletidő vonult végig a Bácskán és a Duna mentén. Percenkint villámolt. A nagy vihar több halálaláldozatot követelt és igen nagy anyagi kárt okozott.

Liptó megyében is aggasztó a helyzet. A kiáradt Vág előtötte Szent Mária, Szmracsány, Okolcsónó és Dovaló községek a-lacsonyabb részeit. A Béla Liptóújvár környékén több ágra szakadt és az áradat valósággal gyűrűbe fogta Liptóújvár városát, amelyet teljesen elzárt a külvilágtól. Árvaiban is nagy pusztításokat végzett az árvíz. Árvaárvalja el van zárva a külvilágtól. Trencsén közelében két holttestet fogtak ki a vízből.

Erdélyből sorra érkeznek újabb árvízjelentések. Számos vasuti vonalon be kellett szüntetni a közlekedést. Tövis és Kolozsvár között csak átszállással bonyolítható le a forgalom. Dél-Észak között megszűnt a magyar és szlovák lakosság segítségére siessenek. Campolung megye összes folyói el-

Bárban a templomba csapott a villám s nagyon megrongálta a tornyot. Hercegszabaron Grubel Ferenc erdőőr lakásába ütött a villám és nagy kárt okozott annak berendezésében. A villámcsapás idején csak az erdőőr kis Luja leánya volt otthon, kinek az ijedségen kívül semmi baja sem történt.

Legnagyobb volt a vihar pusztítása Bácsszentivánon. A hírtelen támadt fergeteg elől sok ember szekerestül-lovastul Hermann János gazdálkodó 40 méteres pajtájába menekült. A villám beütött a pajtába, amely rombadőlt. Részben a villámcsapás, részben a leomló gerendák folytán egy gazda meghalt, ket- tő sulyosan, tíz könnyebben meg sebesült. Amikor a mentési munkálatokat megkezdték, a villám újra lecsapott. Egy asszony meg sebesült, két ló elpusztult, a megvadult állatok pedig szeret- zést rohantak.

Egyébeként az Alföld több helyén is pusztított a vihar. Szabadszálláson lemelle a vasutal- omlás tetjét, fákat döntött ki tövestől és a táviróoszlopokat úgy törte ketté, mintha fogpisz- kálók lettek volna. Nagykőrö- sön cseresznyemag, majd galambtojásnagyságu jég esett. Több helyütt lecsapott a villám és meggyújtotta a termést. Ugyanancs hatalmas szélvihar és jéges pusztított a kárpátalji vi- deken. Beregszászon a szélvihar letépte a posta tetőzetét, tönkre- tette a telefon- és táviróvezeté- keket.

KONZULI KERESTÉSEK (Hirdetés)

Felkérem az alant felsoroltakat, ket az alulírott magyar királyi konzul- tussal:

MINARD'S
"KING OF PAIN"
LINIMENT
A HIREB BEDOR- ZSÓLO LINIMENT, mely elűzi a fájdalmat. — Vegyen egy nagy "economy" üveggel. 97

NAGYSZABÁSÚ óra kiárusítás
Vadonat új 16-os nagyságu 7 köves Elgin órák fehér arany tokban, teljes jótállással \$10. Rendeljen míg a készlet tart.
JOHN R. PISKO
512-4th Ave. S. LETHBRIDGE, ALA

MAGYAROK GYÓGYSZERTÁRA
ahol orvoságot legutányosabban szeresheti be. Receptek és rendeléseket a legpontosabban elkészítünk és szállítunk vidékre is.
THE FRANK HEDLEY CO.
McFARLAND Bldg. 4th Ave. S. LETHBRIDGE, ALA.

Magyar Patika
Mindenféle orvosságok és Drug Store tárgyak kaphatók. Írja baját magyarul.
MASSIC'S DRUG STORE
BOX: 124 REGINA, SASK.

Jelíges levelet kiadó továbbít
Árban KICSI NAGY
EREDMÉNYBEN
APRÓHIRDETÉSE
Egy számban való közlés ára \$0 c., három számban \$1.25 Szigorúan előre fizetésű

GABONA - TÖZSDE

(Canadian Press aug. 14-i jelentése)
BUZA — (Zárjelben az előző 2 nap áráról adjuk)
No 1 87 (86-87) No 2 84 (82-83)
No 3 83 (81-82) No 4 81 (79-81)
ZAB — 2 centtel esett
No 2 CW-42 cent No 3 CW 39
ARPA — 3 centtel esett
No 3 CW 54 c; No 4 CW 53 cent.
SOR-ARPA — 3 centtel esett
6 soros 61 cent; 2 soros 67 cent.
LEN — 7 centtel esett
No 1 CW \$1.62 No 2 CW \$1.56
ROZS — 4 centtel esett
No 1 CW 69 c; No 2 CW 66 cent.

PENZ-PIAC

Amerikai dollár \$0.97 1/2
Angol font \$4.98
Magyar Pengő ..... 28.28 cent
Osztrák silling ..... 18.68 cent
Cseh korona ..... 4.10 cent
Jugo dinár ..... 2.26 cent
Rumán leu ..... 1.02 cent
Budapesti jegyész aug. 2-án.
Kanadai dollár ..... P 2.40-2.50
Amerikai dollár ..... P 2.40-2.44

ALLAT - VASAR

SZOPÓS BORJU — 25 centtel emelkedett
Jó ..... 4.50 — 5.75
Közepes ..... 3.00 — 4.75
TINO — 50 centtel emelkedett
Jó ..... 3.75 — 5.50
Közepes ..... 2.75 — 3.25
OKOR — 25 centtel emelkedett
Jó ..... 3.75 — 4.75
Közepes ..... 2.75 — 3.25
Sillány ..... 1.50 — 2.50
BIKA — változatlan
Jó ..... 1.25 — 1.50
Sillány ..... 0.75 — 1.00
BERTES — változatlan
Szalonna \$7.40
Nehéz \$7.10
Könnyű 7.50
No. 1. Koca 5.50
No. 2. Koca 5.00
BARANY — változatlan
Idei előrendű 5.00
Sillány 3.50
BIRKA — változatlan
Jó ..... 1.25 — 1.75
Sillány ..... 1.00 — 1.50

KANADAI DOLLARJÁÉRT a legtöbb Arany Pengőt, Leit, Dinárt, Cseh Koronát. Zloty az alanti irodánál kapja. PÉNZÉT pontosan, gyorsan és biztosan utaljuk át a világot bármelyik országába. Minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezőleg aláírt nyugtát kap. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajtja kihozni, mi készségesen állunk rendelkezésére a szükséges bevándorlási engedély beszerzésében, sőt a hajójegyzet kedvező részletfizetésére is adjuk.
Közjegyzői okiratok Óhazai bélyegek Mindennemű felvilágosítások.
ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

A jó sör főkélléke a gyártási tisztaság
DREWRY'S
OLD STOCK ALE
ESTABLISHED 1877 Phone 57 221

KOMÁROMI JÁNOS

Imre bácsi tenyerével ingerülten csattant le az asztalra: — Dehogy kergeti! A mieink is harcolnak, szembefordul- ván az üldözőikkel... Mert olyan ágyuzás folyik gallicai földön valahol, amilyenről Napoleon sem álmodott. Pedig az legény volt a talpán!
— De honnan veszi mindezt, Imre bátyám? — nézett rá meglepetve Bery Bálint. Mert hírtelen megütötte a gyanu, hogy valami nincs rendben a nagybátyja fejében.
Am az öreg makacsul kitarított a magáé mellett:
— Iszonyatos ütközetek lehetnek Gácsországban. Vagy három óráig fújelgettem az ágyuk szavára.
A tisztartó itt már leült, szemközt Imre bácsival, mert kezdte nem érteni az öregot. Imre bácsi pedig szóba fogott, nyílt elmével:
— Ülök a filegóriában mai délelőttön... Bőngészgetek a tegnapi újságban. Napfényes volt odakint a világ, semmi zaj se- honnét, amikor egyszerre csak különös érzés fogott el. Mintha másvilági üzenetet küldött volna felém egy Láthatatlan valaki. Mivel szorongó érzésem nem mult el, letettem a hírlapot s hall- gatódzni kezdtem a széles mindenségben. És ekkor a föld alól valahonnét hat tompa ütést hallottam egymásután... Mintha messze, nagyon messze robbanások estek volna.
— Talán az libregi bányában robbantottak sziklákat a bányászok...
— Nem! — ráta a fejét Imre bácsi. — Az imregi hegy kö- zel van ide, azt élesen hallanám s onnan a dörgés a levegőn keresz- tül szállna hozzám. Ez a robbanás pedig a föld mélységén át ér- kezett s nem annyira a fülemmel hallottam, mint a lábam szárá- val éreztem inkább. Hallgass csak ide, mert egyéb tapasztalato- kra is tettem szert a mai délelőttön.
Előkereste pipáját, megtölte, rágyújtott s előbb bodorít- tott néhányat a füstön. Mely szünet után folytatta:
— A filegóriában ülök egyesegyedül, sehol semmi nem mozdul a világon, csak alig érezhető szellőceke lengedez Kassa felől, amikor arra lettem nyugtalan megint, hogy hatszor egy- másután távoli dögás jön felém a föld mélységén át. Az irány- ból kivettem, hogy északra jön ez a hat eibáló zümmentés, gyors- san egymásután, mintha az ország határhegyeinek, a Rákóczi- havasoknak irányából jött volna, különösen és nyugtalanítón...

A REJTETT ZUG

Hallgatództam a filegóriában s egyszer csak kiveszem, hogy négy halvány dörrenés jön megint s ezt két tompa morranás követi. De olyan mély, hogy hideget éreztem a lábászáraimon... Érted-e már, őcsém?
A tisztartó homlokán veritékcsöppök csillantak meg:
— Hihetetlen dolgok ezek, Imre bácsi!
Imre bácsi először megnyomkodta nagyujjával pipájában a dohányt, hogy jobb szivása legyen, akkor pöfentett hármat és folytatta:
— Mondom, üldögélek ma délelőtt a filegóriában s hall- gatódzom erősen. És megint hallok hat szapora ütést a lábamon, aztán négyet, de erősebbet, aztán kettőt, de igen-igen erőset... Tudom a napilapból, hogy vannak ágyuk, amelyek hatósával tü- zelnek, valamint vannak amelyek négyet lönek egymásután, ezek már nagyobbak és vannak, amelyek csak elvétre lönek, kettesé- vel, mert negyedóra is beleműlik talán, amíg sikerül megtölteni őket. Ezek olyan hatalmasok, hogy csak negyven bivallyal le- het őket egyik helyről a másikra vontatni. Mondom, hallgatód- zok ma délelőtt a filegóriában, de akkor már ugy csapodtak és vertek az egymás szavába, hogy nem lehetett tudni: melyik egyik, melyik másik?... Kiűtött rajtam a hideg, mert tudtam már, hogy a Rákóczi-havasokon túl, de a világ szélén valahol, olyan csaták folynak, amelyekhez képest gyermekese volt Napoleon dulako- dása a Berezina mellett. Pedig az is írtett hozzá valamit! És sz- vemben mélyen megilletődtem ekkor. Mert tisztában voltam ve- le tüstént, hogy megint sok-sok magyar katona haldoklik arra... Elhallgatott s tünődései közé merült. Szippantott kettőt s nem szólt semmit, csak nézett maga elé az asztal lapjára. A tiszt- artó a halántékát törölgette, majd annyit jegyzett meg nagy meghatottsággal:
— Ha így tart továbbra is, mához esztendőre egyetlen le- génye nem lesz a királynak!
S önkénytelenül fűzte hozzá:
— Hornyák Péter is odalett... Most a jövőre a fajvesz- kelő családtól...
Imre bácsi azonban ezt már nem hallotta, mert nem figyelt oda az unokáccsára. Vén fejével egészen másutt járhatott. Any- nyit kértett azután:
— Hát András hova tűnt el? Mert egész nap nem látom.